

підготовкою персоналу, забезпеченням організації та виконанням польотів, забезпеченням льотної придатності повітряних суден, формуванням корпоративної культури експлуатанта.

Література

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18. – Ст. 43.
2. Федоров Л. С. Управление и регулирование на транспорте / Л. С. Федоров, Т. В. Федина. – М.: ГУУ, 2001. – 82 с.
3. Коростей В. Система правового регулювання господарювання: реалізація і перспективи / В. Коростей // Право України. – 2007. – № 4. – С. 80.
4. Битяк О. Ю. Господарсько-правове забезпечення енергетичної політики держави та особливості окремих її напрямів / О. Ю. Битяк // Вісн. Акад. прав. наук України. – 2009. – № 2 (57). – С. 241-249.

УДК 621.643:336.221.24(477)(043.2)

Корнєєв Ю. В., к.ю.н., доцент,
Недогібченко Н. І., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВЕ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ТРУБОПРОВІДНИЙ ТРАНСПОРТ» В ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ

На сьогоднішній день, трубопровідний транспорт вважається найекономнішим і найзручнішим видом транспорту для транспортування нафти, нафтопродуктів і природного газу від місць їх видобутку аж до районів їх переробки і використання для суспільних потреб. Головною особливістю трубопровідного транспорту є відсутність класичного елемента, який властивий іншим видам транспорту, - рухомого складу.

Спеціалізованими нормативно-правовими актами, які регулюють правовідносини, що виникають у даній сфері, є Закони України «Про транспорт», «Про трубопровідний транспорт», «Про нафту і газ», «Про засади функціонування ринку природного газу».

У Законі України «Про транспорт» наявна стаття, яка встановлює, що регулювання відносин у галузі трубопровідного транспорту регулюються ЗУ «Про трубопровідний транспорт» та іншими нормативно-правовими актами України.

Згідно із ст. 21 Закону України «Про транспорт» до єдиної транспортної системи України належать: 1) транспорт загального користування (залізничний, морський, річковий, автомобільний і авіаційний, а також міський електротранспорт, у тому числі метрополітен); 2) промисловий залізничний транспорт; 3) відомчий транспорт; 4) трубопровідний транспорт; 5) шляхи сполучення загального

користування [1].

Стаття 4 Закону України «Про трубопровідний транспорт» зазначає, що дія відповідного Закону поширюється на відносини в галузі трубопровідного транспорту, призначеного для транспортування вуглеводнів, хімічних продуктів, води та інших продуктів і речовин з місць їх знаходження, видобутку (промислів), виготовлення або зберігання до місць їх переробки чи споживання, перевантаження та подальшого транспортування [2].

Закон України «Про трубопровідний транспорт», на жаль, не надає легального визначення поняттю трубопровідний транспорт. Однак зазначає, що трубопровідну транспортну систему України складають: магістральний трубопровідний транспорт і промисловий трубопровідний транспорт [2].

Натомість містяться доктринальні визначення предмета даного види транспорту.

Російський науковець Перчик А.І. наголошує на тому, що предмет трубопровідного права складають майнові і деякі немайнові відносини, що виникають при проектуванні, створенні, функціонуванні, реконструкції, розвитку та ліквідації магістральних трубопроводів, спрямовані на забезпечення ефективного, надійного та безпечного їх використання [3, с. 20].

Варто відмітити, що в ЗУ «Про трубопровідний транспорт» вказано, що магістральний трубопровідний транспорт має важливе народногосподарське та оборонне значення і є державною власністю України. Об'єкти магістрального трубопровідного транспорту, побудовані за кошти комунальних підприємств або приватних суб'єктів господарювання, належать таким комунальним підприємствам або приватним суб'єктам господарювання на праві власності.

Український науковець Довженко Є.В. стверджує, що російський науковець ігнорує такий класичний критерій виділення галузі права, як специфічний метод правового регулювання. На його думку, правовідносини у сфері функціонування трубопровідного транспорту, які складають «предмет трубопровідного права» практично повністю регулюються нормами та методами цивільного, господарського та адміністративного права [4].

Науковець також зазначає, що удосконалення законодавства про трубопровідний транспорт в Україні може мати альтернативні напрямки — бути повністю віднесеним до транспортного законодавства або ж до законодавства з питань енергетичної сфери. На думку автора, другий варіант є найбільш прийнятним для України. Оскільки віднесення трубопровідного права до законодавства з питань енергетики, дозволить здійснити якісну переробку нормативно-правової бази функціонування трубопровідного транспорту, ліквідувати непрозорість правового регулювання цієї сфери та створити нормативну основу енергетичної

безпеки держави у цілому [4].

Варто також окремо наголосити на сьогоденні реалії у трубопровідній галузі 1 листопада 2017 р. ПАТ «Укртрансгаз» опублікувало звіт про діяльність газотранспортної системи України за 10 місяців 2017 року. За 9 місяців 2017 року транзит газу забезпечив майже 25 млрд грн. надходжень до держбюджету і ці кошти рівні фактичними витратами на освіту і в півтора рази перевищують сукупні витрати на охорону здоров'я, спорт і захист навколишнього середовища [5].

Отже, в українському законодавстві відсутнє законодавче визначення поняття «трубопровідний транспорт». Серед науковців немає єдиного визначення предмета і метода трубопровідного транспорту. Тому можна сказати, що дана галузь знаходиться на початковому етапі свого розвитку і, враховуючи економічну ситуацію в нашій державі, потребує більш деталізованого правового регулювання.

Література

1. Про транспорт: Закон України від 10 листопада 1994 р. № 232/94-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 51. – Ст. 446.
2. Про трубопровідний транспорт: Закон України від 15 травня 1996 р. № 192/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 29. – Ст. 139.
3. Перчик А. И. Трубопроводное право / А. И. Перчик. – М.: Нефть и газ, 2002. – 368 с.
4. Теоретико-правова характеристика правового регулювання трубопровідного транспорту в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://law.nau.edu.ua/images/Nauka/Naukovij_jurnal/2014/statji_n3-32_2014/5.pdf
5. Результати роботи ГТС України за 10 місяців 2017 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://utg.ua/utg/media/news/2017/11/10m-2017-gts-results.html>

УДК 346.9 (043.2)

Слободська І. А., старший викладач,
Побережнюк В. В., **Пухтій Т. М.**, студентки,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ДОСУДОВЕ ВРЕГУЛЮВАННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ СПОРІВ МІЖ СУБ'ЄКТАМИ АВІАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ

Господарському процесу характерні деякі галузеві спеціальні принципи, що визначають його суть, організацію та функції діяльності. Це специфічні засади, які характеризують господарське судочинство та застосовуються в практичній діяльності господарського суду з метою вирішення господарських спорів. Важливим фактором досудового врегулювання господарських спорів є можливість застосування цієї стадії процесу лише за бажанням суб'єктів господарювання. Можливі два